

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
w sprawie dostępności komunikacyjnej Polski lokalnej

Warszawa, 10 kwietnia 2018 roku

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju stawiając na prawdziwie zrównoważony rozwój naszego kraju słusznie dostrzegła konieczność zwiększenia dostępności transportowej oraz poprawy warunków świadczenia usług związanych z przewozem towarów i pasażerów. To bowiem dostępność komunikacyjna wpływa z jednej strony na możliwość pozyskiwania inwestorów i rozwój gospodarczy, a z drugiej strony – na możliwość dotarcia obywateli do miejsc nauki, pracy, czy świadczenia ważnych dla nich usług publicznych.

Powiaty powstały jako odzwierciedlenie skali codziennego życia. Skoro w ich granicach powinny być zaspokajane wszystkie potrzeby wspólnot lokalnych, to właśnie powiaty są najbardziej predestynowane do podejmowania działań niwelujących nierówności w dostępie komunikacyjnym. W obecnych uwarunkowaniach prawnych i finansowych jest to jednak bardzo utrudnione. Związek Powiatów Polskich apeluje zatem do władz państwowych o podjęcie niezbędnych działań – niecierpliwie wyczekiwanych przez Polskę lokalną.

Związek Powiatów Polskich konsekwentnie podkreśla konieczność dokonania niezbędnych zmian prawnych w zakresie kategoryzacji dróg. Drogi powiatowe – zgodnie ze standardami wynikającymi z ustawy o drogach publicznych – powinny stanowić, wraz z drogami wyższych kategorii, szkielet komunikacyjny na swoim terenie. Niestety, ze względu na zaszłości historyczne w wielu przypadkach powiaty zarządzają drogami spełniającymi w najlepszym przypadku kryteria drogi gminnej. Konieczność utrzymywania wszystkich dróg uniemożliwia skoncentrowanie wydatków powiatowych na ciągach najistotniejszych z punktu widzenia lokalnej sieci drogowej. Obecnie brak jest przepisów umożliwiających szybką racjonalizację istniejącego stanu rzeczy.

Równie poważnym problemem jest ilość środków jaka może być przeznaczona na inwestycje na drogach powiatowych. Pamiętać należy, że odradzane powiaty zostały bardzo skąpo zaopatrzone w dochody własne. Nawet bez stworzenia nowego systemu dochodów własnych konieczne jest podjęcie doraźnych działań zapewniających powiatom niezbędne środki prorozwojowe i to w ramach stałego i przewidywalnego mechanizmu.

Związek Powiatów Polskich docenia przeznaczenie przez Radę Ministrów dodatkowych 500 mln zł na drogi lokalne w ramach nowego Rządowego Programu na Rzecz Rozwoju oraz Konkurencyjności Regionów poprzez Wsparcie Lokalnej Infrastruktury Drogowej. Nie sposób jednak nie zauważyć, że:

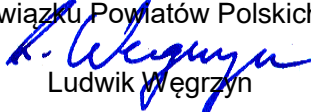
- kwota ta jest porównywalna ze środkami zabieranymi w ostatnich latach z Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej;
- o względnie niewielkie środki (pozwalające na sfinansowanie około 100 inwestycji) powiaty muszą konkurować z gminami;
- nowy Program został przyjęty w szybkim trybie z bardzo krótkim terminem zgłaszania wniosków, co dało możliwość zgłaszania wyłącznie inwestycji uprzednio przygotowanych;
- nowy Program ma charakter jednorazowy i jako taki nie pozwala na długoterminowe planowanie rozwoju przy wsparciu zewnętrznych środków.

Związek Powiatów Polskich apeluje zatem o przewidzenie stałego mechanizmu finansowania dróg powiatowych – czy to poprzez odpowiednie zwiększenie dochodów własnych powiatów, czy to poprzez inne trwałe mechanizmy.

Równie istotną kwestią jest stworzenie sprawnego systemu publicznego transportu zbiorowego. Związek Powiatów Polskich z zadowoleniem przyjmuje kierunek zmian w tym zakresie proponowany przez Ministerstwo Infrastruktury, jak również wsłuchiwanie się w zgłaszane uwagi. Związek zwraca jednak uwagę na kilka istotnych elementów:

- nowy system musi być wdrożony w racjonalnych terminach. Zbyt krótki czas na opracowanie planu transportowego i przygotowanie do jego wdrożenia może w skrajnym przypadku doprowadzić do paraliżu transportowego;
- dokonane zmiany powinny umożliwić unowocześnienie polskich przedsiębiorstw komunikacyjnych, w tym przy wykorzystaniu autobusów polskiej produkcji. W żadnym przypadku nie powinno się doprowadzić do utrzymania sytuacji, w której ludzie są przewożeni taborem niskiej jakości;
- bez zabezpieczenia dodatkowych środków finansowych nie będzie możliwa skuteczna likwidacja białych plam transportowych.

Związek Powiatów Polskich deklaruje wsparcie wszelkich działań, które przyczynią się do realizacji postulatów zawartych w niniejszym stanowisku, w szczególności poprzez udział ekspertów i praktyków.

Przewodniczący
XXIII Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn